

Kemer, Tyrkiet

7-14 maj 2005

Af Lisbeth og Jens Dithmarsen

Denne lille rapport gennemgår kort de ca. 65 fuglearter, som vi observerede på en kombineret afslapnings- og fugletur til turistbyen **Kemer**, der ligger ca. 50 km. sydvest for Antalya i Tyrkiet. Endvidere nævnes et par lokaliteter, som vi fandt særdeles attraktive i området.

Rejsen blev bestilt gennem et af de store rejseselskaber, og tidspunktet først i maj blev valgt for at opleve et lidt frodigere Tyrkiet end det, vi tidligere har oplevet i bl.a. august måned, hvor alt er afsvedet og fuglelivet på "stand by" grundet varmen.

Vi valgte at bo i ydergrænsen af byen, og fandt i rejsekataloget et foto af et hotel, der så lovende ud, det lå lige op ad fyrre- og pinjeskovene med udsigt til de "vestlige" Taurus-bjerge. Det så ud som om at det var et godt sted at se lidt fugle – også fra hotellet, og så med lidt afstand til byens centrum, som plejer at være larmende af trafik og musik.

Vi ankom til hotellet sent lørdag aften den 7. maj og det var begrænset, hvad man kunne se, da vi stak hovedet ud på lejlighedens balkon på 3. sal. Den lå heldigvis med retning mod vest, og der ude i mørket lå den smukke bjergkæde, håbede vi.

Næste morgen – søndag – var det gråvejrt og lidt køligt, men udsigten fra balkonen var meget smuk, med fint kik til de høje Taurus-bjerge, hvor de højeste tinder var snedækkede. De grønne fyrre- og pinjeskove, som på katalog-fotoet lå helt op ad hotellets bagside, var dog fældet, og der var bygget yderligere hoteller, nye boliger og lejligheder så langt øjet rakte.

Hotellet **Melissa Garden** var bygget på et tidligere, ret lavtliggende pinje-skovområde, idet der på arealerne omkring hotellet var fugtige "pletter", flere steder med siv/tagrør og anden vandvegetation. Dette gav mulighed for at se flere rastende hejrearter, bl.a. Dværg-, Silke- og Tophejre, fugle der sås flyve rundt mellem bebyggelsen. De lidt fugtige områder gav også næsten daglige observationer af Biæder, der fouragerede på insekter. Vi så flere større flokke af denne smukke fugl fange insekter kun få meter fra balkonen.

I umiddelbar nærhed af hotellet sås bl.a. syngende Hætteværting, Rødhovedet Tornskade, Levantbulbul, Turteldue, Alpesejler, Lærkefalk og Slangeørn og mange andre arter.

Byen **Kemer** er en udpræget turistby med ca. 18.000 fastboende. Byen ligger pragtfuldt ud til Middelhavet, og området er historisk interessant.

Kemer er som så mange andre byer i Tyrkiet i rivende udvikling hvad angår turisme. Byen har bjergene som nabo mod på de 3 sider og Middelhavet mod øst.

Byen er en gammel fiskerby, men det er som om det gamle hverv er "skubbet" ud af byen til mere primitive havne. Kemers havn er for de rige bådfolk, og en af de store ulemper ved byens havn er, at den er lukket for almindelige mennesker. Kun bådfolket har adgang via bomme og låger, hvor der er udsat vagtposter!!

"Olimpos"

I en lejet bil kørte vi fra Kemer sydpå mod Kumuca. Halvvejs til Kumuca kørte vi ud mod kysten ved et område, der hedder "Olimpos". Selve "Olimpos" er et kendt område for turister, der vil ud og vandre, men stedet bar – som så mange andre steder med tilstrømning af turister – præg af et utal af spisesteder og taverner, samt primitive indrettede overnatningsfaciliteter.

Området ligger lavt og med en bred og udtørret flod, som man må krydse flere gange undervejs. Helt ude ved kysten hæver nogle stejle klipper sig, og man kan vandre helt ud til Middelhavet ad flotte naturstier.

Fra hovedvejen mellem Kemer og Kumuca til området ved "Olimpos" fandt vi flere spændende steder at holde ind. Det er et meget kuperet terræn ned mod "Olimpos", og der var både grønne enge og dyrkede arealer, som først i maj måned stadig er frodige.

Vi fandt et rigt fugleliv med Rødhovedet Tornskade, Masketornskade, Bomlærke, Hætteværling, Rustværling, Alpesejler, Biæder, Turteldue og Skovskade m.fl.

Olimpos – beliggende SØ for landevejen mellem Kemer og Kumuca

Nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki"

Området ligger i bjergene vest for Kemer. Man kan køre på en – på steder – meget smal grus/asfaltvej helt fra Antalya til byen Kumuca (ca. 100 km) og på vejen passerer man nogle få mindre byer, samt et flot, uberørt område, som er udlagt som nationalpark.

Det er endvidere muligt at køre fra byen Kuzdere (lige syd for Kemer) via en ca. 30 km stejl og smal bjergvej til nationalparken. Vejen er absolut en oplevelse at køre, om end meget stejl og med

et utal af hårnålesving. Helt nede ved byen Kuzdere kører man først langs et bredt flodleje, som var næsten udtørret, men længere inde ved bjergfoden, hvor man begynder opkørslen, er området grønt af skov, og floden er nu en dyb kløft med blågrønt vand. Her sås bl.a. Vandstær.

Efter ca. 1 times kørsel har man passeret mange flotte områder med tætte fyrre- og pinjeskove, åbne lysninger med flokke af rastende Biæder, syngende Hedelærke og meget mere. På "toppen" nåede vi et smukt, grønt og frodigt landskab, hvor udsigten var helt ubeskrivelig.

Nationalparken Beydaglar Olimpos Mili Parki

At her stadig var grønt og frodigt var selvfølgelig en fordel, når vi skulle se fugle, og der var mange arter at se. Langs en næsten udtørret, bred å var der dog netop så meget vand, at det var som et trækplaster for flere fuglearter, som yngede i det meget specielle område med gamle egetræer og plataner langs åen, og enebær-buske på de stejle skrånninger.

Vi forblev i dette område – en strækning over ca. 10-15 km – meget længe, for der blev ved med at dukke nye arter op. Bl.a. Rødrygget Svale, som vi ikke så længere nede mod kysten, fouragerende Hærfugl, Alm. Stenpikker og Middelhavsstenpikker, Mellemlagspætte, Rust- og Hætteværling, Klippespætmejsse, Bjergvipstjert og meget mere.

Vores plan var oprindeligt at komme lidt længere omkring i bjergene, bl.a. længere vestpå omkring byen *Emali*, hvor der ligger et bjergpas i ca. 1850 meters højde. Der skulle efter sigende være gode chancer for at se Rødpandet Gulirist, Snefinke og andre specialiteter som Hvidhals, men stedet vi havde fundet – ikke langt fra vores by og hotel, emmede af fugleliv og et fantastisk smukt landskab, som vi næsten ikke kunne køre fra. Vi valgte derfor at tilbringe yderligere en dag i området, hvilket vi ikke fortrød.

Nationalparken Beydaglar Olimpos Mili Parki

Fuglearter, vi så på rejsen:

Fiskehejre	1-2 fugle set omkring hotellet.
Silkehejre	Op til 5 fugle rastede i nogle små vandhuller, tæt på en næsten udtørret grøft, hvor der var opført nye boliger og hoteller.
Tophejre	Max. 3 fugle set i små vandhuller omkring hotellet, 1 ex. set nær stranden ved det brede flodudløb syd for byen <i>Kuzdere</i> .
Dværghejre	Op til 5-6 fugle rastede i små vandhuller omkring hotellet, fløj ofte fra åbne steder til mindre rørskove, hvor de kluntet forsøgte at lande i selve sivene. 1 ex. set nær stranden ved det brede flodudløb syd for byen <i>Kuzdere</i> .
Spurvehøg	Få fugle set fra hotellet i <i>Kemer</i> .
Duehøg	1 ad. rst. over pinjeskoven vest for hotellet.

Musvåge	1-2 ofte rastende over pinjeskovene vest for hotellet. Et par ex. set over Taurusbjergene fra nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki" på stor afstand.
Slangeørn	Mindst 4 fugle set, heraf et par i parringsflugt over skovene vest for hotellet, og 2 fugle over Taurusbjergene fra nationalparken.
Tårnfalk	1-2 fugle set i nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki"
Lærkefalk	3-4 fouragerende over pinjeskovene vest for hotellet.
Grønbenet Rørhøne	1 ex. set ved det brede flodudløb syd for byen <i>Kuzdere</i> .
Lille Præstekrave	4 ex. fouragerende på højtliggende, tørre stenflader i det brede flodudløb syd for byen <i>Kuzdere</i> .
Alm. Ryle	1 ex. rast samme sted som Lille Præstekrave.
Svaleklire	1 ex. set og hørt nær stranden ved det brede flodudløb syd for byen <i>Kuzdere</i> .
Gulbenet Sølvmåge	Få fugle sås ved havnen og over havet, ellers en del trækkende højt over <i>Kemer</i> .
Ringdue	-
Tyrkerdue	Almindelig i <i>Kemer</i> .
Turteldue	Sås ofte i skovkanten omkring <i>Kemer</i> .
Gøg	Flere fugle set og hørt i nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki"
Dværghornugle	Stort ønske hjemmefra at finde en Dværghornugle. Sad en aften på en restaurant i <i>Kemer</i> , vejret smukt og lunt, og det var ved at blive mørkt. Hørte pludselig en lidt ubestemmelig lyd/fløjt, gentog sig med få sekunders mellemrum. Lyden kom fra et sted ikke langt fra restauranten og "bevægede" sig. Vi havde hjemmefra kun hørt uglens stemme på en lydoptagelse, lagt ud på en fugleside på Internettet. Det første indtryk af lyden virkede ret kunstigt på afstand – midt i al byens larm og musik, men vi bestemte os for at undersøge det nærmere. Ikke langt fra spisestedet hørte vi lyden igen - efter en temmelig lang pause. Og fik den lokaliseret inde midt i hovedgaden "Ataturk Str." ved en af byens 2 moskéer. Omkring moskéen stod høje og bladfyldte platantræer, og det var tydeligt at "dyret" sad lige i omegnen af moskéen. Der var rimeligt med gadebelysning, og det endte med at Lisbeth fandt Dværghornuglen siddende på toppen af moskéens tag, endda på den ene buespids af halvmånen, hvor den sang ivrigt. Her betragtede vi den nogle få minutter, hvorefter den fløj tværs over hovedgaden, under en gadelygte og videre mod nogle store pinjeskove ca. 2-300 meter fra hovedgaden. Vi søgte efter den adskillige aftner efter, men hverken hørte eller så den siden. Fin oplevelse.
Alpesejler	Sås højt over bjergene fra hotellet, talrig i nationalparken og Olimpos.
Mursejler	Almindelig
Biæder	Daglige observationer fra hotellet, hvor op mod 25 ex. fouragerede i nogle lave og fugtige græs/sivområder. Større flokke set både omkring Olimpos og i det vekslende landskab på strækningen fra <i>Kemer</i> op mod nationalparken. Flokke op til 40-50 ex. fouragerende.
Hærfugl	1-2 fugle set fouragere og flyve omkring skråninger omkring et næsten udtørret vandløb i nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki". Områdets skråninger var grønt af græs. Der sås få mennesker her, oftest gedehyrder med deres dyr.
Mellemflagspætte	2 fugle set samme sted som hærfugl, fouragerede i nogle gamle, lavstammede egetræer, som stod helt ude på kanten ved vandløbet.

Sanglærke	Kun ganske få.
Hedelærke	Hørt syngende flere steder på strækningen fra <i>Kemer/ Kuzdere</i> op til nationalparken, altid i åbne landskaber med spredte træer og buske. Svær at få øje på.
Korttået Lærke	2 fugle rst. kortvarigt i flodlejet syd for byen <i>Kuzdere</i> .
Digesvale	Almindelig
Rødrygget Svale	Blev ikke set i <i>Kemer</i> , men var talrig nationalparken, hvor den især fouragerede omkring de næsten udtørrede vandløb.
Bysvale	Almindelig
Landsvale	Almindelig i byen
Hvid Vipstjert	Almindelig i byen.
Bjergvipstjert	1 rst./fouragerede ved vandløb i nationalparken.
Gul Vipstjert	Fåtallig
Vandstær	1 ex. set i flodlejet ved foden af bjerget, hvor vejen fører op til nationalparken fra <i>Kuzdere</i> .
Stenpikker	Almindelig udenfor byerne.
Middelhavsstenpikker	Flere ex. set i nationalparken, hvor de også hørtes syngende.
Solsort	Ret almindelig.
Misteldrossel	1 ex. set i nationalparken.
Cettisanger	Set og hørt syngende, bl.a. ved fugtigt vådområde nær hotellet.
Sortstrubet Sanger	1 ex. set og hørt på en skrænt med spredt bevoksning i Olimpos.
Sorthovedet Sanger	Set og hørt flere steder – især i nationalparken.
Sørgemejse	1 ex. set og hørt syngende fra et gammelt egetræ nær vandløb i nationalparken.
Blåmejse	Ret almindelig
Musvit	Ret almindelig
Sortmejse	Få set i skovområderne
Halemejse	2-3 ex. set Olimpos
Klippespætmejse	1 fouragerende på stenet bjergskråning med spredt bevoksning af små egetræer og enebær i nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki".
Spætmejse	Flere set og hørt i nationalparken.
Korttået Træløber	1-2 set og hørt skovområde omkring nationalparken.
Levantbulbul	Almindelig i byerne, flere fugle fouragerede på hotelgrunden.
Rødrygget Tornskade	1 han og 1 hun set i området ved Olimpos.
Rødhovedet Tornskade	1 par rastede nær hotellet, hannen havde udkikspost i et appelsintræ. Mange rastende i området ved Olimpos og i nationalparken "Beydaglar Olimpos Mili Parki".
Masketornskade	Mange rastende og fouragerende fugle omkring Olimpos, især helt "nede" på det flade skovland tæt på kysten.
Skovskade	Almindelig i skovområderne.
Gråkrage	Almindelig i byområderne.
Gråspurv	Almindelig i byområderne.
Bogfinke	Almindelig
Grønirisk	Få fugle set.
Stillits	Meget almindelig overalt.
Tornirisk	Få fugle set.
Bomlærke	Mange rastende omkring Olimpos.
Rustværbling	Flere fugle set og hørt syngende fra toppen af buske både i Olimpos og i nationalparken.
Hætteværbling	1 han sås og hørtes ofte syngende fra hotellet og set sammen med hun. Hørt og set på flere lokaliteter.

Der er sikkert misset nogle arter, bl.a. sangere, da kendskabet til alle de sydeuropæiske fugles stemmer ikke var fuldt "opdateret"!!!

Gamle egetræer langs et næsten udtørret vandløb i Nationalparken Beydaglar Olimpos Mili Parki